

[Niels Hølvæg Petersen.]

leder, og dem, der bliver ledet, mellem industri og miljø, mellem dem, der ikke kan få forandringerne hurtigt nok, og dem, der er utrygge ved alt det nye. Vi har fået bedre materielle vilkår, men det danske samfund er ikke af den grund blevet mere regerligt. Det er blevet mere uregerligt, og derfor stilles der større og større krav til kvaliteten af den politiske ledelse i landet, især i de kommende 5-10 år, som vil være præget af en almindelig og uundgåelig opbremsning i vore forventninger — i vore forventninger til væksten i privatforbrug, i vore forventninger til væksten i de offentlige ydelser og til en højere og højere boligstandard. De styringsproblemer, vi står over for i denne situation, er meget store, og de kræver, hvis ikke de skal vokse folkestyret over hovedet, en mere kvalificeret debat, en større viden i befolkningen og større dygtighed, og først og fremmest kræver de et mere tillidsfuldt forhold imellem de politiske partier her i salen. De kræver et bedre samarbejde om de reelle problemer.

Jeg tror, der er meget få her i salen, der kan få øje på, hvorledes der i det nuværende folketing kan skabes et politisk mønster, der er egnet til at leve op til disse større krav. Der er desværre ingen udsigt til det på denne side af et folketingsvalg. Ja, ganske vist er statsministeren jo efter regeringsomdannelsen rykket nærmere midten rent fysisk. Hans bord er flyttet fremad, men han befinder sig unægtelig endnu et godt stykke til venstre for den. Jeg kan ikke anbefale statsministeren at udnævne så mange flere nye ministre, at han ender helt inde på midten — og jeg synes, de sidste dages begivenheder bekræfter, at det er heller ikke et råd, han har fået fra sin egen folketingsgruppe.

Jeg skal herefter komme ind på nogle enkeltheder i regeringens program. I det radikale venstre glæder vi os over, at man bebuder hurtige forslag om en omlægning fra refusioner til bloktilskud. Vi har i det radikale venstre den opfattelse, at dette er noget meget centralt og vigtigt. Andre partier har tilsvarende synspunkter. Der er vel ikke i princippet så meget, der skiller os i dette. Det, der er afgørende, er, at nu sættes det i værk, nu griber man fat om problemet og nøjes ikke med at bedyre det sin kærlighed i ord. Vi får i denne samling en omlæg-

ning af betydeligt omfang. Vi har foreslået en omlægning på ca. 15 milliarder kr. fra refusioner til bloktilskud for at opnå større udligning, øjeblikkelige besparelser og rationaliseringer og besparelser især på længere sigt. Vi har foreslået det også for at styrke det lokale selvstyre og få en bedre styring på den samlede samfundsøkonomi. Jeg vil gerne understrege, at det, der skal til, er ikke, at man på enkeltstående områder ændrer reglerne. Der kræves, at man tager fat på problemerne samlet, hvis man skal få den ønskede virkning.

Jeg håber, der er dækning i regeringens politik for de beslutsomme udtalelser i åbningstalen, som heldigvis ikke svarer til indenrigsministerens udtalelser i radioen som kommentar til det radikale forslag, der var, skal vi sige forsigtige, grænsende til det frygtssomme.

Jeg har nogle få bemærkninger om skatte-spørgsmål. Man bebuder her fremsættelse af de kendte gamle forslag om kontrol med renteindtægter i banker og sparekasser, om kuponskat af obligationer, om skattekontrol med pantebreve. Jeg tror, der er få, der kan have principielle indvendinger på forhånd, men der må nok gøre sig gældende en vis skepsis med hensyn til de administrative problemer og også en vis frygt for at komme til at gennemføre noget, der skubber kreditgivning længere ud på det grå og det sorte marked. Vi vil med interesse studere disse forslag.

Regeringen nævner, at der nu skal ske en gradvis afskaffelse af fradrag for privat gæld. Der er noget besnærende ved denne tankegang ved første øjekast, men en betydelig skepsis må melde sig ved nærmere eftertanke. Jeg frygter, at det vil give vældige problemer med skatteligningen og vældige problemer med at skabe ligestilling mellem lønmodtagere og selvstændige. Jeg må her erindre om den betænkning, der kom i 1971, og hvoraf det fremgår, at med sikkerhed er der vel egentlig kun to grupper i befolkningen, der vil blive ramt af dette, nemlig lønmodtagere og pensionister med beskedne formueaktiver.

Jeg frygter, at det bliver vanskeligere end i dag at kontrollere renteindtægter, ikke bare i banker og sparekasser, men også af anden art. Jeg kunne frygte virkningen på lang sigt af, at det bliver aldeles skattefrit